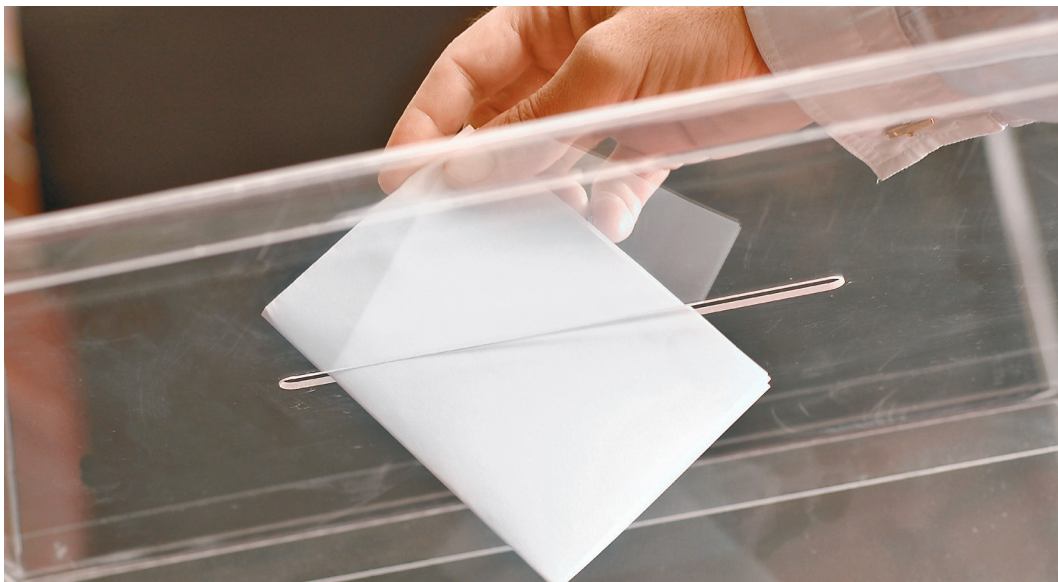

Про зміну місця голосування без зміни виборчої адреси на позачергових виборах Президента України

Згідно з частиною першою статті 35-1 Закону України «Про вибори Президента України» кожен виборець має право на тимчасову зміну місця голосування без зміни виборчої адреси відповідно до ч. 3 ст. 7 Закону України «Про Державний реєстр виборців». Порядок тимчасової зміни місця голосування без зміни виборчої адреси встановлюється Центральною виборчою комісією.

Відповідно до частини третьої статті 7 Закону України «Про Державний реєстр виборців» за мотивованим зверненням виборця, який має право

голосу на відповідних виборах чи референдумі, орган ведення Реєстру може тимчасово (на період їх проведення) змінити виборцю місце голосування (виборчу дільницю) без зміни його виборчої адреси.

Таке звернення подається до органу ведення Реєстру за місцезнаходженням зазначеної виборцем виборчої дільниці або за виборчою адресою не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування на відповідних виборах чи референдумі. Тимчасова зміна місця голосування виборця (виборчої дільниці) підтверджується посвідченням за формою, встановленою Цен-

тральною виборчою комісією, яке видається виборцю.

Згідно з частиною першою статті 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців» виборчою адресою виборця є адреса його житла або місця перебування виборця чи інша адреса, що замінює адресу житла виборця, яка є підставою для віднесення виборця до відповідної виборчої дільниці.

Виборча адреса виборця визначається за зареєстрованим місцем проживання та адресою житла виборця відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» (ч. 2 ст. 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців»).

Виборча адреса виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, визначається за погодженням із центром обліку, який відповідно до закону веде облік бездомних осіб, або соціальною службою, у складі якої утворено структурний підрозділ для ведення обліку бездомних осіб, або органом ведення Реєстру за мотивованим зверненням виборця (ч. 3 ст. 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців»).

Відповідно до пункту 1.3 Порядку тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни його виборчої адреси, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 13 вересня 2012 р. № 893 (далі – Порядок), тимчасова зміна місця голосування громадянина України, який має право голосу на виборах або референдумі (далі – виборець), передбачає зміну виборчої дільниці (дільниці для голосування), до якої виборець відноситься за його виборчою адресою, на іншу виборчу дільницю (дільницю для голосування) без зміни його виборчої адреси.

Згідно з пунктом 2.1 Порядку заява про тимчасову зміну місця голосування виборця (далі – заява) приймається органом ведення Реєстру:

за вказаним у заяві місцем перебування виборця в день виборів (повторного голосування), референдуму чи місцезнаходженням виборчої дільниці, дільниці для голосування, яку він просить визначити місцем його голосування;

за виборчою адресою заявника, яка визначається відповідно до ст. 8 Закону України «Про Державний реєстр виборців».

У заяві зазначаються ідентифікаційні персональні дані виборця, які однозначно визначають його особу: прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові, дата та місце народження, його виборча адреса, а також мотивування необхідності тимчасової зміни місця голосування та адреса, де він перебуватиме в день виборів (повторного голосування) або референдуму, чи номер виборчої дільниці (дільниці для голосування), яку він просить визначити місцем його голосування, із зазначенням виборчого округу та його номера (за наявності).

До заяви додаються документи (копії документів), які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни виборчої адреси. У разі якщо до заяви додаються копії документів, їх оригінали пред'являються органу ведення Реєстру для перевірки вірності цих копій (пункт 2.5 Порядку).

Орган ведення Реєстру сприяє громадянам у визначенні виборчої дільниці (дільниці для голосування) та при поданні ними заяви надає необхідну правову допомогу (пункт 2.6 Порядку).

З метою надання правової допомоги виборцям орган ведення Реєстру розміщує у спеціально відведеному місці примірний зразок заяви. Недотримання примірного зразка заяви не є підставою для відмови в її прийнятті (пункт 2.7 Порядку).

При поданні заяви громадянин пред'являє документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, – паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України / пункт 2.8 Порядку).

Указані в заяві відомості перевіряються органом ведення Реєстру щодо їх повноти та відповідності даним документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України (пункт 2.9 Порядку).

Якщо заява не містить даних, необхідних для прийняття відповідного рішення, та неможливо усунути ці недоліки під час її приймання, вона невідкладно повертається громадянину з відповідними роз'ясненнями (пункт 2.10 Порядку).

Заява в день її подання реєструється органом ведення Реєстру в журналі реєстрації звернень виборців (осіб/ пункт 2.11 Порядку).

Заява розглядається органом ведення Реєстру невідкладно, але не раніше дня початку відповідного виборчого процесу чи процесу референдуму та не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування (пункт 3.1 Порядку).

Під час розгляду заяви орган ведення Реєстру перевіряє, чи включений заявник до Державного реєстру виборців (далі – Реєстр).

У ході перевірки включення особи до Реєстру орган ведення Реєстру з'ясовує, чи не було змінено місце голосування заявника на зазначених у за-

яві виборах або референдумі (пункт 3.2 Порядку).

У разі включення громадянина до Реєстру орган ведення Реєстру встановлює, чи має він право голосу на відповідних виборах або референдумі (пункт 3.3 Порядку).

Про тимчасову зміну місця голосування виборцю видається посвідчення за встановленою формою (додатки 4, 5). Посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, підписується керівником органу ведення Реєстру, який його видав, та засвідчується печаткою цього органу (пункт 4.5 Порядку).

Про отримання посвідчення виборець розписується в журналі обліку посвідчень, які підтверджують тимчасову зміну місця голосування виборця (пункт 4.6 Порядку).

Якщо виборцю вже було змінено місце голосування, орган ведення Реєстру невідкладно повертає заяву такого виборця з роз'ясненням можливості повторного звернення у визначений законом строк після відкриття попередньої заяви в органі ведення Реєстру за місцем отримання посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, та його повернення (пункт 4.7 Порядку).

У разі відкриття виборцем заяви, на підставі якої було змінено місце голосування, однак не пізніше ніж за п'ять днів до дня голосування, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про відміну тимчасової зміни місця голосування виборця (додаток 7). При цьому посвідчення, що підтверджує тимчасову зміну місця голосування виборця, підлягає поверненню до органу ведення Реєстру, який його видав (пункт 4.8 Порядку).

Якщо виборець звернувся із заявою до органу ведення Реєстру за сво-

єю виборчою адресою, однак виявився не включеним до Реєстру, йому одночасно пропонується подати заяву щодо свого включення до Реєстру, а в разі звернення до органу ведення Реєстру не за своєю виборчою адресою – звернутися з відповідною заявою до органу ведення Реєстру за місцем свого проживання на території України (пункт 4.9 Порядку).

Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви особи про тимчасову зміну місця голосування з таких підстав:

якщо заяву подано раніше утворення виборчих дільниць (дільниць для голосування) або пізніше як за п'ять днів до дня голосування;

якщо встановлено, що особа, яка звернулася із заявою, не має права голосу на відповідних виборах чи референдумі;

якщо заяву про тимчасову зміну місця голосування виборця визнано необґрунтованою;

якщо до заяви виборцем не додано документів (копій документів), які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни виборчої адреси;

якщо звичайна виборча дільниця, яку виборець просить визначити місцем його голосування, не входить до меж одномандатного виборчого округу з виборів народних депутатів України, до якого такий виборець відноситься на підставі відомостей Реєстру про його виборчу адресу (крім випадків, передбачених ч. 3 ст. 41 Закону України «Про вибори народних депутатів України» / пункт 4.10 Порядку).

Особі, якій відмовлено в задоволенні заяви, повідомляється про це у письмовій формі із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови (пункт 4.11 Порядку).

Відповідальність за порушення виборчого законодавства.

Відповідно до частини першої статті 158-1 Кримінального кодексу України голосування виборцем на виборах або референдумі, у яких він бере участь, більше ніж один раз, – карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років.

Те саме діяння, вчинене за змовою з членом виборчої комісії або комісії з референдуму, – карається штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк (ч. 2 ст. 158-1 Кримінального кодексу України).

*Матеріали підготовлені
Головним управлінням юстиції
у Чернівецькій області*